

**Základní škola a Mateřská škola Střílky,
příspěvková organizace**

Školní vzdělávací program pro předškolní vzdělávání

„Naše cesta za poznáním aneb putování prima světem ”

Ve Střílkách 1. 9. 2021

ředitelka ZŠ a MŠ Střílky

Mgr. Martina Raiserová

vedoucí učitelka MŠ

Denisa Nezdařilová

Obsah

1. Identifikační údaje

2. Charakteristika školy

3. Podmínky předškolního vzdělávání

3.1. Věcné (materiální podmínky)

3.2. Stravování to životospráva dětí

3.3. Podmínky psychosociální

3.4. Organizace chodu MŠ

3.5. Denní režim

3.6. Řízení MŠ

3.7. Personální a pedagogické zajištění

3.8. Spoluúčast rodičů

3.9. Organizace vzdělávání

3.10. Přijímání dětí

3.11. Podmínky ke vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami
a podmínky pro vzdělávání dětí nadaných

3.12. Podmínky vzdělávání dětí od dvou do tří let

4. Charakteristika vzdělávacího programu

5. Metody a formy práce

6. Evaluace předškolního vzdělávání

1. Identifikační údaje

Název školy: Základní škola a Mateřská škola Střílky, příspěvková organizace

Součástí ZŠ je MŠ (dvoutřídní)

Adresa školy: Koryčanská 47, 768 04 Střílky

Právní forma: příspěvková organizace

Identifikátor zařízení: 600117995

IČO: 70980489

Ředitelka: Mgr. Martina Raiserová

Vedoucí učitelka: Denisa Nezdařilová

Kontakty: Tel: +420 573 375 080

e-mail: skolka@zsstrilky.cz,

webové stránky: www.zsstrilky.cz

Zřizovatel: Obec Střílky

Adresa: Koryčanská 47, 768 04 Střílky

Právní forma: obec

Kontakty: Tel: +420 573 375 012

e-mail: obec@obecstirilky.cz,

webové stránky: www.obecstirilky.cz

Platnost školního vzdělávacího programu pro předškolní vzdělávání:

Školní vzdělávací program pro předškolní vzdělávání je vydán na základě zmocnění v §4 odst. 3) zákona 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů. Školní vzdělávací program je zpracován podle Rámcového vzdělávacího programu pro předškolní vzdělávání.

Školní vzdělávací program v platném znění byl projednán a schválen Pedagogickou radou dne **30. 8. 2021**

Koordinátor zpracování ŠVP PV:

na vzniku ŠVP PV se podílely: ředitelka školy a kolektiv učitelek MŠ.

Číslo jednací: ZSST-235A-2021

Razítko a podpis ředitelky:

2. Charakteristika školy

Historie Mateřské školy ve Střílkách sahá do roku 1953. Tehdy vznikla mateřská škola na místě dosavadního útulku, jehož založení se datuje do poválečného období (přesné datum není známo). Od roku 1974 je mateřská škola umístěna v jednopatrové budově společně se základní školou a školní jídelnou. Nejvyšší možný počet dětí navštěvující mateřskou školu byl po rekonstrukci sociálního zázemí stanoven na 55 s účinností od 1.9.2006.

Od 1. července 2008 je mateřská škola sloučena se základní školou v jeden právní subjekt – Základní škola a Mateřská škola Střílky. Užíváme 1. patro nad školní jídelnou, kde se nachází dvě prostorné třídy. K mateřské škole přiléhá zahrada, která je dostatečně vybavena pro pohybové i herní aktivity dětí. Celý areál školy je v horní části obce v těsné blízkosti lesa. Nemáme zařízení na překonávání bariér, proto nemohou být do naší školy integrovány děti s těžkým postižením pohybového aparátu. Našich služeb využívají také obyvatelé okolních vesnic (Zástřizly, Chvalnov-Lísky, Cetechovice, Staré Hutě, Stupava, Roštín, atd.).

Od školního roku 2019/2020 je mateřská škola dvoutřídní. Obě třídy nyní uplatňují ve vzdělávání dětí prvky Montessori pedagogiky (preferující individuální přístup k dítěti).

3. Podmínky předškolního vzdělávání

Základní podmínky předškolního vzdělávání jsou legislativně vymezeny příslušnými právními normami:

- Školský zákon, zákon č. 258/200 Sb. o ochraně veřejného zdraví
- vyhláška o předškolním vzdělávání,
- vyhláška o vzdělávání dětí, žáků a studentů se speciálními vzdělávacími potřebami a o vzdělávání dětí, žáků a studentů mimořádně nadaných,
- vyhláška o bezpečnosti a ochraně zdraví dětí, žáků a studentů ve školách a školských zařízeních,
- vyhláška o poskytování preventivních a poradenských služeb ve školství a typech školských poradenských zařízení,
- vyhláška o školním stravování,
- vyhláška o školských výchovných a ubytovacích zařízeních,

- vyhláška o odborné pedagogické způsobilosti pedagogických pracovníků, nařízení vlády, kterým se stanoví míra vyučovací činnosti a pedagogicko-psychologické činnosti pedagogických pracovníků ve školách a školských zařízeních,
- vyhláška o dalším vzdělávání pedagogických pracovníků,
- vyhláška o organizaci školního roku, popř. další související předpisy

3.1. Věcné (materiální podmínky)

V mateřské škole jsou dvě třídy s maximální kapacitou 55 dětí. Obě třídy jsou vybaveny zdravotně nezávadným, bezpečným dětským nábytkem, velikostně přizpůsobeným výšce dětí. Otevřený systém skříněk a polic dětem umožňuje snadnou dostupnost hraček a didaktických pomůcek. Třída Vlčata byla před třemi lety nově zrekonstruovaná a je navíc vybavena speciálními Montessori hračkami, které jsou v policích uspořádány podle jednotlivých oblastí vzdělávání. Děti zde mají možnost využívat jak malých stolků pro individuální činnost jednotlivců, tak větších stolů pro vzájemné setkávání a kooperaci. V této třídě se také nachází prostor pro cvičení koncentrace a ticha - tzv. elipsa. Ve třídě Slůňat proběhla v minulém roce pokládka nového linolea a je naplánována i další rekonstrukce. Policové skříňky jsou zde také nízké, otevřené, vybaveny edukativními hračkami.

Mateřská škola má kvalitní hygienické zázemí pro děti i zaměstnance (šatny, umývárny, WC). K pohybovým aktivitám je dětem umožněno využívat tělocvičnu ZŠ a prostornou školní zahradu.

Všechny vnitřní i venkovní prostory mateřské školy splňují bezpečnostní a hygienické normy dle platných předpisů (čistota, vlhkost vzduchu, teplota, osvětlení, hlučnost). Ředitelka a pedagogičtí pracovníci zabezpečují dětem podle vnitřních pravidel bezpečný pobyt v mateřské škole i při mimoškolních akcích.

3.2. Stravování to životospráva dětí

Mateřská škola Střílky vychovává děti ke zdravému životnímu stylu. Poskytuje svačiny i obědy respektující zásady zdravé výživy. Dbá se na vyrovnané složení jídelníčku, dostatek ovoce a zeleniny, omezování množství cukru a soli v pokrmech, dodržování pitného režimu. Mezi jednotlivými pokrmy jsou dodržovány příslušné intervaly. Děti jsou vedeny k samostatnosti při přípravě stolování, mazání pomazánky na pečivo, nalévání polévky z polévkové mísy, nápoje do skleničky apod. Děti nejsou do jídla nuceny.

V průběhu dne jsou do programu pravidelně zařazovány tzv. pohybové chvílky. Dbá se na správné provedení cviků. Pohybové aktivity nejsou obvykle zařazovány bezprostředně po jídle. Pobyt v tělocvičně je pak dětem umožněn jednou týdně.

Minimálně jednu hodinu denně tráví děti na školní zahradě či v přírodě. Délka pobytu venku je odvislá od aktuálních klimatických podmínek.

V denním programu je respektována individuální potřeba aktivity, spánku a odpočinku jednotlivých dětí. Děti, které neodcházejí po obědě, relaxují na lůžku minimálně 30 minut. Dětem s nižší potřebou spánku je nabízen klidový program na místo odpočinku na lůžku. Děti nejsou v žádném případě do spaní nuceny.

Formou činnostního učení pedagogové seznamují děti s poznatky o těle, zdraví a nemoci, hygieně, výživě, osobní svobodě a hodnotách, bezpečné komunikaci, absenci úrazů, významu fyzických aktivit,... Pedagogové trvalým každodenním vedením upevňují hygienické návyky dětí, respektují fyziologické potřeby (WC, pohyb, odpočinek, únavová křivka, potřebu být sám, neúčast,...)

3.3. Podmínky psychosociální

Pedagogové i ostatní pracovníci MŠ spolupracují na vytváření bezpečného, neohrožujícího prostředí pro děti. Dodržují komunikační zásady a styly: vyjadřování empatie a podpora důvěry ve vlastní schopnosti (odpovědnost za sebe), kladení otevřených otázek, aktivní naslouchání. Respektují individuální potřeby a zájmy dětí. Umožňují jim volbu činností, podporují jejich tvořivost.

Děti jsou vedeny k samostatnosti a zodpovědnosti, ale také ke spolupráci mezi sebou navzájem. Je jim umožněno podílet se na tvorbě pravidel, která budou dodržovat. Pravidla jsou jasná, jednoduchá, srozumitelná – snaha o to, abychom byli všichni kamarádi, kteří si navzájem pomáhají, hrají, spolupracují, společně se radují, zároveň se umí omluvit, vyjádřit lítost nad neuváženým činem.

Pedagog nenásilně ovlivňuje sociální klima ve třídě a tím se snaží vyloučit jakékoliv patologické jevy, náznaky šikany. Ve vztazích mezi dospělými a dětmi panuje důvěra, tolerance a ohleduplnost. Jsou povzbuzovány k samostatnému rozhodování a řešení konfliktů. Děti mají rovnocenné postavení, přesto je zvláštní pozornost věnována dětem ze znevýhodněného prostředí, handicapovaným či dětem s odkladem školní docházky.

3.4. Organizace chodu MŠ

Provoz mateřské školy je od 6:30 do 16:30. Denní režim mateřské školy je uspořádán tak, aby vyhovoval dětem, pedagogům a v neposlední řadě vycházel vstříc i rodičům. Začátek školního roku je vyčleněn pro individuální adaptační režim nových dětí. Ten pak může probíhat podle potřeb dítěte po nějakou dobu i s možnou přítomností rodiče v mateřské škole. Během školního roku jsou pak edukační činnosti pro děti připravovány tak, aby vyhovovaly jejich individuálním zájmům a možnostem, podněcovaly je k vlastní aktivitě a experimentování a probouzely v dětech touhu a chuť dozvídat se

nové věci. Přiměřená doba je ale vyčleněna i na spontánní hru a její dokončení. V denním programu je pamatováno také na čas pro pohybové aktivity, relaxaci a spánek. Za všech okolností je dbáno na respektování individuálních potřeb dítěte.

Ve třídě Vlčata s Montessori prvky je způsob organizace výchovně-vzdělávací práce přímo zakotven v systému Montessori pedagogiky. Denní program umožňuje reagovat na aktuální změny a potřeby dětí. Je zde vyvážené nastavení volnosti, zábavy a řízené činnosti. Pravidla jsou předem známá, jasná, jednoduchá a srozumitelná všem dětem. Děti mají dostatek času i prostoru pro hru, aby ji mohly dokončit nebo v ní pokračovat. Jsou vytvářeny vhodné podmínky pro individuální, skupinové i frontální činnosti dětí. Ve třídě je vyvážená kombinace vzdělávacích pomůcek, hraček, knížek a stavebnic, které jsou přehledně uspořádány. Děti mají stálý přístup k pomůckám a aktivitám s vodou, sypkým materiálem, plastelínou. Mají možnost kdykoliv trénovat přesypání, přelévání, strouhání, šlehání, krájení, stříhání, zametání, utírání... Děti jsou podněcovány k vlastní aktivitě a experimentům. Elipsa – je matematický pojem, ale v MŠ se využívá také k setkávání. Scházení na elipse probíhá v pravidelnou dobu, zde si všichni uvědomí přítomnost ostatních. Je to také místo pro zabývání se společným tématem. Začíná se formou klidového cvičení, kdy děti obcházejí elipsu v pomalém soustředěném tempu. V ruce mohou nést předmět, který si po obejití elipsy podávají dál. Pokračuje se probráním zvoleného tématu, děti se dozvídají nové poznatky, ujasňují si pravidla, představují se ukázky, nové pomůcky atd. Děti nejsou nuceny se zúčastnit, jsou však motivovány k společnému propojení. Ve třídě je spousta pokojových květin, o které se děti pečují. Součástí třídy je také klec se zakrslým králíčkem, o kterého se děti starají. Do budoucna plánujeme také založení akvária s rybičkami. Zahrada je místem, kde se děti mohou vydovádět, vykřičet a kde se setkávají s kamarády z druhé třídy.

Třída Slůnata také pracuje s **prvky Montessori**. Třída má laskavý a respektující přístup a postupně se vybavuje Montessori pomůckami. Děti jsou vedeny k samostatnosti, soustředěné práci, ale i ke spolupráci a vzájemnému naslouchání. Děti mají nastavená od začátku školního roku pravidla. 5 srozumitelných pravidel, která si opakujeme a děti se jimi řídí a líbí se jim. Učí se vyjádřit své myšlenky a názory, vyslechnout rady, doporučení ostatních a zhodnotit práci. Ve třídě jsou hojně využívány praktické činnosti. Děti se učí přesýpat, přelévat atd. Tyto činnosti mají neustále k dispozici. Děti mají spoustu času na hru během rána a také při pobytu venku. Mateřská škola má vybavenou zahradu a v okolí les, do kterého si děti chodí hrát, pracují s přírodninami. Na zahradě se děti učí poznávat a pečovat o záhonky (zasít, trhat plevel, zalévat, sklízet), budují si úctu k přírodě, dozvídají se o světě kolem nás. Děti se učí mluvit o svých pocitech, vnímat je a umět s nimi pracovat. Uvědomit si své tělo a zklidnit mysl. Sdílet, co je pro ně důležité. Učí se, že jsou spolu a nejen vedle sebe.

3.5. Denní režim

- **pro třídu Vlčata s Montessori programem**

- 6:30 - 9:00** scházení dětí, spontánní hry a činnosti s Montessori pomůckami a hračkami, tematicky zaměřené aktivity, individuální a skupinkové prezentace, individuální a skupinkové činnosti s dětmi
- 9:00 - 9:30** dopolední svačina
- 9:30 - 10:00** řízená činnost na elipse
- 10:00 - 11:45** pobyt venku (cvičení v tělocvičně)
- 11:45 - 12:00** osobní hygiena, příprava stolování
- 12:00 - 12:30** oběd
- 12:30 - 14:00** předání nespících dětí rodičům, odpočinek, klidová činnost, příprava předškoláků
- 14:00 - 14:30** odpolední svačina
- 14:30 - 16:30** odpolední program (činnost s Montessori hračkami, výtvarné a hudební činnosti, pobyt venku), předání dětí rodičům

- **pro třídu Slůňata s prvky Montessori**

- 6:30 - 8:30** příchod dětí, spontánní činnosti, nabídka tematicky zaměřených činností, individuální a skupinkové činnosti s dětmi
- 8:30 - 9:00** hygiena, svačina, prohlížení knih v čtecím koutku
- 9:00 - 9:15** společné zahájení dne - ranní kruh
- 9:15 - 9:45** vzdělávací a tvůrčí činnost, pohybové, hudební aktivity
- 10:00 - 11:30** pobyt venku
- 11:30 - 12:00** oběd
- 12:00 - 12:30** vyzvedávání dětí po obědě, příprava na odpočinek
- 12:30 - 14:00** odpočinek, klidové činnosti
- 14:00 - 14:30** odpolední svačina
- 14:30 - 16:30** odpolední aktivity, volná hra, vyzvedávání dětí

3.6. Řízení MŠ

Řízením je pověřena ředitelka MŠ a ZŠ Střílky Mgr. Martina Raiserová. Zástupce ředitele je Mgr. Michal Prchlík, vedoucí učitelka pro MŠ je Denisa Nezdařilová. Kompetence všech zaměstnanců mateřské školy jsou jasně vymezeny v pracovních

náplních. Povinnosti a zodpovědnost ředitelky je dána Školským zákonem § 164. Povinnosti, pravomoci a úkoly všech pracovníků jsou jasně vymezeny.

Mateřská škola úzce spolupracuje s rodiči a podporuje jejich zapojování do aktivit školy. Informovanost rodičů je zajištěna formou informačních tabulí v šatnách, individuálními rozhovory, scházení se na třídních schůzkách a na besídkách, prostřednictvím webových stránek.

Ředitelka školy pozitivně motivuje své kolegy, navozuje přátelskou atmosféru, pocit vzájemné důvěry a tolerance. Společně dochází k rozhodování o měsíčních plánech a akcích školy. Na tvorbě ŠVP PV se podílí celý pedagogický kolektiv. Kontrolní a evaluační činnosti zahrnují všechny stránky chodu MŠ.

3.7. Personální a pedagogické zajištění

Pracovní tým mateřské školy tvoří 8 členů včetně ředitelky školy. Je dbáno na to, aby všichni pedagogové splňovali kvalifikační předpoklady pro předškolní vzdělávání. Některé učitelky si pedagogické vzdělání momentálně doplňují. Pedagožky ve třídě s Montessori programem prošly nebo procházejí akreditovanými kurzy MŠMT, kde získaly osvědčení pro možnost vzdělávání dětí Montessori pedagogikou. Učitelky jsou podporovány v dalším sebevzdělávání, využívají návštěv v jiných školských zařízeních obdobného typu, zejména pak ve školách s programem respektující principy M.Montessori.

Dle zásad pedagogiky M. Montessori vyžadujeme ve třídách s prvky Montessori tyto osobnostní a pedagogické předpoklady učitele:

- znalost základních principů pedagogiky Marie Montessori a možností jejich uskutečnění,
- znalost základních postupů při činnostech s Montessori hračkami,
- kreativitu při tvorbě nových, doplňujících Montessori materiálů,
- umění být v roli pozorovatelů a pomocníků,
- být dětem k dispozici, pokud potřebují radu či pomoc, svou pomoc nevnucovat ani nevylepšovat něco z práce dítěte, pokud o to samo nepožádá,
- umět pracovat s chybou i pochvalou podle zásad a principů Montessori pedagogiky,
- dokázat akceptovat dítě takové jaké je s ohledem na jeho individualitu,
- schopnost týmové spolupráce, ochota poradit mladším, méně zkušeným kolegům v realizaci Montessori pedagogiky,
- být připraven k celoživotnímu vzdělávání a práci na sobě

3.8. Spoluúčast rodičů

Spolupráce mateřské školy s rodiči je na velmi dobré úrovni. Jsou povzbuzováni k zapojení se do školních i mimoškolních akcí i do jejich příprav. Po domluvě s pedagogem mají možnost účastnit se denního programu, podílet se na tvorbě projektů a vymýšlet další aktivity pro děti. Rodiče jsou pravidelně informováni o dění ve školce, o výchovných a vzdělávacích postupech. Každodenně je jim podávána krátká shrnující zpráva o pobytu dítěte ve školce, jeho úspěších či potížích, které je třeba řešit.

3.9. Organizace vzdělávání

Mateřská škola Střílky je dvoutřídní. Kapacita MŠ je 55 dětí. Tento stav není momentálně naplněn. Provozní doba je nově od 6:30 do 16:30 hodin. Prostory mateřské školy se nacházejí v křídle budovy základní školy. Na budovu mateřské školy bezprostředně navazuje zahrada. Místnost pro vzdělávání podle Montessori principů je rozčleněna podle jednotlivých Montessori oblastí. Je zde část s pomůckami z praktického života, kosmické výchovy, jazyka, matematiky, výtvarných činností a nachází se zde i odpočinkový kout s knihami. Veškerý materiál je uložen v dobře přístupných otevřených policových skříňkách. Stoly, na kterých děti pracují, hrají si či tvoří, jsou různě velké a nabízejí možnost kooperace ve skupinkách, dvojicích nebo pracovat u malého stolečku sám. K dispozici je také množství koberečků ke hře na zemi. V budoucnu bude ve třídě namontována dětská kuchyňská linka s tekoucí vodou, která bude sloužit nácviku praktického života v kuchyni. O děti pečují 5 učitelek a 1 uklízečka, která zároveň vydává obědy.

3.10. Přijímání dětí

Kritéria přijímacího řízení jsou stanovena ve vnitřní směrnici školy, termín, místo a dobu přijímacího řízení stanoví ředitelka školy po dohodě se zřizovatelem. Dítě může být přijato k předškolnímu vzdělávání i v průběhu školního roku.

3.11. Podmínky ke vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami a podmínky pro vzdělávání dětí nadaných

Pokud se vyskytnou: **poruchy řeči u dětí** - logopedická prevence, diagnostická depistáž, doporučení do poradny.

Poruchy učení a pozornosti – individuální přístup pedagoga a spolupráce s Pedagogicko psychologickou poradnou.

Připravené prostředí v podmínkách Montessori pedagogiky svým mnohostranným pestrým pojetím poskytuje plně podmínky pro zajištění nabídky pro děti se **speciálními vzdělávacími potřebami** a pro **děti nadané**. Originální pomůcky z oblasti jazyka, matematiky a kosmické výchovy umožňují dětem dosahovat vysokou individuální úroveň dosahovaných kompetencí v oblasti gramotnosti (jazyková, matematická, přírodovědná atd). V případě potřeby spolupracujeme s rodiči, se školským poradenským zařízením, SPC, v případě doporučení vypracováváme individuální vzdělávací plán.

V případě přítomnosti dítěte z jiného jazykového a kulturního prostředí, bude poskytnuta dítěti jazyková podpora českého jazyka, tak aby byl dítěti zajištěn plynulý přechod do základní školy. Dítě je vzděláváno individuálně speciálními didaktickými postupy. Podpůrným materiálem při vzdělávání těchto dětí je Kurikulum češtiny jako druhého jazyka pro povinné předškolní vzdělávání. Ostatní děti jsou seznamovány s odlišnými kulturami.

3.12. Podmínky vzdělávání dětí od dvou do tří let

V našich třídách máme připravené prostředí vhodné pro věkovou skupinu dětí od 2 do 6 let.

Dítě ve věku od dvou do tří let má některé potřeby jiné, nebo intenzivnější, než dítě starší. Potřebuje stálý pravidelný denní režim, dostatek emoční podpory, zajištění pocitu bezpečí, přiměřené prostředí a činnosti, více individuální péče, srozumitelná pravidla.

Mateřská škola vytváří podmínky pro adaptaci dítěte v souladu s jeho individuálními potřebami. Učitelky uplatňují k dítěti laskavě důsledný přístup, dítě pozitivně přijímají.

4. Charakteristika vzdělávacího programu

MŠ má vlastní školní vzdělávací program, který vychází z RVP. Na jeho tvorbě se podíleli všichni zaměstnanci školy. Pracujeme podle Školního vzdělávacího programu “Naše cesta za poznáním aneb na procházce prima světem” a Třídních vzdělávacích programů.

Profilace školy – sledovat základní záměry a ty naplňovat:

-rozvíjení a upevňování principů pedagogiky Montessori v obou třídách MŠ v součinnosti s moderní dobou

-vzdělávání dětí zaměřené více na přírodu a v přírodě a na zahradě

Cílem mateřské školy je dovést dítě na konci jeho předškolního období k tomu, aby v rozsahu svých osobních předpokladů a možností získalo věku přiměřenou fyzickou, psychickou a sociální samostatnost a základy kompetencí pro jeho další rozvoj a učení.

Cíl směřovaný k dětem:

Naším záměrem je maximálně rozvíjet dítě na základě jeho možností a zájmů po stránce tělesné, psychické, sociální a duchovní, aby mohlo prožít plnohodnotný a smysluplný život.

Cíl směřovaný k rodičům:

Vytvořit přátelské prostředí mezi rodiči a pracovníky MŠ, aby se vždy s důvěrou mohli obrátit k učitelkám s řešením jakéhokoliv problému, neboť našim cílem je vždy dobro dítěte.

Cíl směřovaný k pracovníkům školy:

Vytvořit kvalitní tým z odborných pracovníků a provozních zaměstnanců, kteří správným směrem ovlivňují výchovu a vzdělání dětí.

„Musíme dětem umožnit objevovat věci, spojovat je dohromady, tvořit a uvědomit si, že jsou aktivní součástí světa, v němž žijí.“

Trevor Eissler

Vzdělávací program je zpracován do tematicky integrovaných bloků. Tato obecná témata jsou totožná pro obě třídy mateřské školy.

Celkové téma:

Naše cesta za poznáním aneb putování prima světem

Učivo je uspořádáno do integrovaných bloků. Tento způsob nejlépe vyhovuje psychologickým i didaktickým specifikům vzdělávání dětí předškolního věku.

Integrované bloky:

1. *Spolu na cestě*
2. *Zázraky přírody*
3. *Život jako dar*
4. *Země je pro každého*
5. *Cestování časem*

Podtémata zasahují všechny oblasti vzdělávání a jsou zpracovány pro celou věkovou skupinu dětí. Děti získávají potřebné dovednosti, užitečné poznatky, poznávají žádoucí hodnoty a získávají samostatné postoje. Témata nám určují směr, podtémata nabízejí činnosti intelektové i praktické, jsou rozpracovány do tematických částí a obsahují konkrétní dílčí vzdělávací cíle, vzdělávací nabídku, klíčové kompetence a očekávané výstupy, jež jsou v souladu s RVP PV.

Struktura roku:

Září	– <i>Ve školce hezkého chování</i>
Říjen	– <i>Na křídlech tažných ptáků</i>
Listopad	– <i>Barevná podzimní paleta</i>
Prosinec	– <i>Poklady ukryté pod sněhem</i>
Leden	– <i>Úžasně lidské tělo</i>
Únor	– <i>Cesta do země nezemě</i>
Březen	– <i>A přece se točí</i>
Duben	– <i>Něžné jarní vábení</i>
Květen	– <i>Po stopách předků</i>
Červen	– <i>Tajemství mořských hlubin</i>

Při tvorbě plánů si vybíráme vhodné vzdělávací cíle z následujících oblastí. Jejich realizace je možná v průběhu celého pobytu dítěte v mateřské škole.

1. Spolu na cestě

Cílem podtématu je naučit se vnímat sám sebe jako jedinečnou, neopakovatelnou bytost se svými osobními schopnostmi, vlohami a nadáním, podpora rozvoje vyjadřování vlastních pocitů a názorů, rozšiřování jazykových schopností, rozvoj exekutivních dovedností (pracovní paměť – schopnost ukládat v krátkém časovém sledu informace do paměti; inhibiční kontrola – schopnost ovládat se, soustředit se a zabránit rozptylování; kognitivní flexibilita – schopnost odhalit vlastní chyby, korigovat je a být kreativní),

nenásilné vedení dítěte k postupné stále větší nezávislosti, podpora rozvoje morálních a sociálních kvalit, získávání vědomostí především na základě vlastních zkušeností. Podpora vrozené sociální tendence, vrozené schopnosti empatie, spontánního altruistického nadšení, dovednosti vstupovat do pozitivních dialogů a vzájemného porozumění, sbližování dětí různého věku. Adaptační program pro nově příchozí děti, poznávání nového prostředí, kamarádů i dospělých, sbližování dětí, nastavování pravidel pro společné soužití ve třídě apod.

2. Zázraky přírody

Cílem podtématu je propojení dítěte s jeho okolím a přírodními jevy, seznámení dětí se čtyřmi živly: zemí, vodou, vzduchem, ohněm, časovou osou – získání vizuální a lineární představu o čase, rozvíjení pozorného a ohleduplného přístupu k přírodě. Získání konkrétních a užitečných informací o životě ve vodě, v půdě, v lese i třeba na dědečkově dvorku, seznámení se zvířaty a rostlinami, s tradicemi a řemesly, s bylinkami a včelami, s kameny i s šelmami, pevniny a vodní plochy, mapy atd. Budeme se zabývat ročními obdobími, počasím, ochranou životního prostředí.

3. Život jako dar

Smysl podtématu je získání povědomí o vlastním těle, jednotlivých částech, smyslech teoreticky, ale hlavně prakticky, názvosloví, pravolevá orientace atd. Seznámení s českými tradicemi, zvyky, pranostikami, tradice a svátky v jiných zemích atd.

4. Země je pro každého

“ Cílem podtématu je seznamování se s prostředím, ve kterém dítě žije a pohybuje se, město, vesnice, stát, kontinent, navazování sociálních vztahů s druhými lidmi. Podpora vztahu k umění, správné podchycení vnímání dětí na začátku jejich rozvoje a pomoc vymanit se ze současného trendu vnímání masové kultury, seznámení s uměleckými díly, propojení s těmi, kdo je vyrobili, hudební skladatelé a jejich skladby, divadlo, tanec, rozvoj fantazie a vlastní tvořivosti atd.

5. Cestování časem

Cílem podtématu je vzbuzení intenzivního zájmu o vesmír, sluneční soustavu, planety, historie letů na Měsíc, rozlišení minulosti a přítomnosti, vědci, a pokusy, historie světa v bájích a pohádkách, téma rodiny, narození dítěte a vývojové fáze.

Integrované bloky ŠVP PV
„Naše cesta za poznáním aneb putování prima světem“

1. Spolu na cestě

Dítě a jeho tělo

● **Cíl**

- uvědomění si vlastního těla
- rozvoj v oblasti schopností a zdokonalování dovedností v oblasti hrubé i jemné motoriky (koordinace a rozsahu pohybu, dýchání, koordinace ruky a oka
- rozvoj a užívání všech smyslů
- rozvoj fyzické a psychické zdatnosti

● **Vzdělávací nabídka**

- lokomoční pohybové činnosti (chůze, běh, skoky a poskoky, lezení), nelokomoční pohybové činnosti (změny poloh, pohybů těla na místě), míčové hry, turistika
- manipulační činnosti a jednoduché úkony s předměty, pomůckami, nástroji, náčiním, materiálem, činnosti seznamující děti s věcmi, které je obklopují a jejich praktickým užíváním
- jednoduché pracovní a sebeobslužné činnosti v oblasti osobní hygieny, stolování, oblékání, úklidu, úpravy prostředí apod.

- smyslové a psychomotorické hry

● **Očekávané výstupy**

- zachovávat správné držení těla
- koordinovat lokomoci a další polohy těla
- vnímat a rozlišovat pomocí všech smyslů (rozlišovat zvuky, tóny, zrakově rozlišovat tvary předmětů, vůně, chutě, vnímat hmatem apod.)
- ovládat koordinaci ruky a oka, zvládat jemnou motoriku (zacházet s předměty denní potřeby, s drobnými pomůckami, s nástroji, náčiním, zacházet s tužkami, barvami, nůžkami, papírem, modelovací hmotou apod.)
- zvládat sebeobsluhu, uplatňovat základní kulturně hygienické a zdravotně preventivní návyky (starat se o osobní hygienu, přijímat stravu a tekutinu, umět stolovat, postarat se o sebe a své osobní věci, oblékat se, svlékat se zvládat jednoduchou obsluhu a pracovní úkony (postarat se o hračky, pomůcky, uklidit po sobě)

Dítě a jeho psychika

Jazyk a řeč

- **Cíl**
 - rozvoj řečových schopností a jazykových dovedností receptivních (vnímání, naslouchání, porozumění) i produktivních (výslovnosti, vytváření pojmů, mluvního projevu, vyjadřování)
 - rozvoj komunikativních dovedností a kultivovaného projevu
 - osvojení si některých poznatků a dovedností, které předcházejí čtení i psaní, rozvoj zájmu o psanou podobu jazyka i další formy sdělení verbální i neverbální (výtvarné, hudební, pohybové, dramatické)
- **Vzdělávací nabídka**
 - samostatný slovní projev na určité téma
 - vyprávění toho, co dítě slyšelo nebo zhlédlo
 - přednes, dramatizace, zpěv
- **Očekávané výstupy**
 - správně vyslovovat, ovládat dech, tempo i intonaci řeči
 - pojmenovat většinu toho, čím je obklopeno
 - vyjadřovat samostatně a smysluplně myšlenky, nápady, pocity, mínění a úsudky ve vhodně zformulovaných větách
 - domluvit se slovy i gesty, improvizovat
 - porozumět slyšenému (dokázat zachytit hlavní myšlenku příběhu, sledovat děj a zapamatovat si jej)
 - učit se nová slova a aktivně je používat
 - učit se z paměti krátké texty (reprodukovat říkanky, písničky, pohádky, zvládnout dramatickou úlohu)
 - sluchově rozlišovat začáteční a koncové slabiky a hlásky ve slovech
 - utvořit jednoduchý rým

Poznávací schopnosti a funkce, představivost a fantazie, myšlenkové operace

- **Cíl**
 - rozvoj a zpřesňování a kultivace smyslového vnímání, rozvoj paměti a pozornosti, kultivace představivosti a fantazie
 - rozvoj tvořivosti
 - posilování přirozených poznávacích citů (zvědavosti, zájmu, radosti z objevování apod.)
 - vytváření pozitivního vztahu k intelektuálním činnostem a k učení
 - vytváření základů pro práci s informacemi
 - činnosti zasvěcující dítě do časových pojmů a vztahů souvisejících s denním řádem
- **Vzdělávací nabídka**

- záměrné pozorování předmětů a určování a pojmenovávání jejich vlastností (velikost, barva, tvar, materiál, dotek, chuť, vůně, zvuky), jejich charakteristických znaků
- motivovaná manipulace s materiálem (třídění, přiřazování, porovnávání, odhad)
- experimenty s materiálem
- smyslové hry, činnosti zaměřené na rozvoj a cvičení postřehu a vnímání, zrakové a sluchové paměti, koncentrace pozornosti
- **Očekávané výstupy**
- vědomě využívat všechny smysly, záměrně pozorovat, postřehovat, všimnout si
- záměrně se soustředit na činnost a udržet pozornost
- poznat a pojmenovat většinu toho, čím je obklopeno

Sebepojetí, město, vůle

- **Cíl**
- poznávání sebe sama, rozvoj pozitivních citů ve vztahu k sobě
- získání relativní citové samostatnosti
- rozvoj poznatků, schopností, dovedností umožňujících pocity, získané dojmy a prožitky vyjádřit
- **Vzdělávací nabídka**
- činnosti zajišťující spokojenost a radost, vyvolávající veselí a pohodu
- činnosti přiměřené silám a schopnostem dítěte
- hry na téma přátelství
- činnosti zaměřené k poznávání různých lidských vlastností, čím se lidé liší, v čem si jsou podobní
- motivovaná manipulace s předměty, zkoumání jejich vlastností
- spontánní hra
- **Očekávané výstupy**
- osamostatnit se od rodičů, být aktivní i bez jejich opory
- respektovat pravidla a přijímat povinnosti
- projevat, co cítím a snažit se ovládat nežádoucí chování

Dítě a ten druhý

- **Cíl**
- seznamování s pravidly chování ve vztahu k druhému
- vytváření prosociálních postojů (rozvoj sociální citlivosti, tolerance, respektu, přizpůsobivosti apod.)
- rozvoj kooperativních dovedností
- **Vzdělávací nabídka**
- běžné verbální i neverbální komunikační aktivity s druhým dítětem i dospělým
- společné setkávání, povídání, sdílení a aktivní naslouchání druhému
- činnosti zaměřené na porozumění pravidlům

- aktivity vhodné pro přirozenou adaptaci dítěte na prostředí mateřské školky
- **Očekávané výstupy**
- dodržovat dohodnutá a pochopená pravidla vzájemného soužití jak doma, tak ve třídě
- respektovat potřeby jiného dítěte, dělit se o hračky, pomůcky, úkoly
- přirozeně a bez zábran komunikovat s druhým

Dítě a společnost

- **Cíl**
- poznávání pravidel společenského soužití
- rozvoj schopnosti žít ve společenství ostatních lidí (spolupracovat, spolupodílet se)
- rozvoj základních kulturně společenských postojů, návyků a dovedností dítěte
- vytvoření povědomí o mezilidských morálních hodnotách
- **Vzdělávací nabídka**
- spoluvytváření přiměřeného množství jasných a smysluplných pravidel soužití ve třídě
- aktivity přibližující dítěti pravidla vzájemného styku a mravní hodnoty
- **Očekávané výstupy**
- začlenit se do třídy mezi své vrstevníky
- uplatňovat návyky v základních formách společenského chování ve styku s dospělými i dětmi
- utvořit si základní dětskou představu o pravidlech chování a společenských normách

Dítě a svět

- **Cíl**
- seznamování s místem a prostředím, ve kterém dítě žije a vytváření si pozitivního vztahu k němu
- osvojení si poznatků a dovedností potřebných k vykonávání jednoduchých činností v péči o okolí
- **Vzdělávací nabídka**
- přirozené pozorování blízkého prostředí a života v něm, vycházky do okolí
- poučení o možných nebezpečných situacích a dítěti dostupných způsobech, jak se chránit
- praktické užívání hraček, předmětů a pomůcek, se kterými se běžně setkávají
- **Očekávané výstupy**
- orientovat se bezpečně ve známém prostředí
- zvládat běžné činnosti a situace, které se v mateřské škole opakují
- pomáhat pečovat o okolní životní prostředí

Rozvoj klíčových kompetencí dětí:

- Klade otázky a hledá na ně odpovědi, aktivně si všímá, co se kolem něho děje; chce porozumět věcem, jevům a dějům, které kolem sebe vidí; poznává, že se může mnohému naučit, raduje se z toho, co samo dokázalo a zvládlo (*kompetence k učení*)
- Dokáže se vyjadřovat a sdělovat své prožitky, pocity a nálady různými prostředky (řečovými, výtvarnými, hudebními, dramatickými apod.) - (*komunikativní kompetence*)
- Pochopí, že nespravedlnost, ubližování, ponižování, lhostejnost, násilí se nevyplácí a že konflikty je lépe řešit dohodou (*sociální a personální kompetence*)

2. Zázraky přírody

Dítě a jeho tělo

- **Cíl**
 - rozvoj a užívání všech smyslů
 - vytváření zdravých životních návyků a postojů jako základů zdravého životního stylu
 - rozvoj pohybových schopností a zdokonalování dovedností v oblasti hrubé motoriky, ovládnutí pohybového aparátu a tělesných funkcí
- **Vzdělávací nabídka**
 - manipulační činnosti a jednoduché úkony s předměty, materiálem, nástroji, náčiním, činnosti seznamující děti s věcmi, které je obklopují
 - smyslové hry
 - lokomoční pohybové činnosti (chůze, běh), nelokomoční pohybové činnosti (změny poloh a pohybů těla na místě), jiné činnosti (turistika, sezónní činnosti)
 - jednoduché úkony s nástroji, nářadím
 - činnosti v oblasti úpravy prostředí
 - příležitosti a činnosti směřující k vytváření zdravých životních návyků
- **Očekávané výstupy**
 - zvládat základní pohybové dovednosti a prostorovou orientaci, běžné způsoby pohybu v různém prostředí (pohybovat se na sněhu, ledu, ve vodě, v písku)
 - vnímat a rozlišovat pomocí všech smyslů (sluchově rozlišovat zvuky, zrakově tvary předmětů a jejich specifické znaky, rozlišovat vůně, chutě, vnímat hmatem apod.)

Dítě a jeho psychika

Jazyk a řeč

- **Cíl**
 - rozvoj řečových schopností a jazykových dovedností receptivních (vnímání, naslouchání, porozumění) i produktivních (výslovnosti, vytváření pojmů, mluvního projevu, vyjadřování)
 - rozvoj komunikativních dovedností a kultivovaného projevu osvojení si některých poznatků a dovedností, které předcházejí čtení i psaní rozvoj zájmu o psanou podobu jazyka i další formy sdělení verbální i neverbální
 - osvojení si některých poznatků a dovedností, které předcházejí čtení a psaní
 - rozvoj zájmu o psanou podobu jazyka i další formy sdělení verbální i neverbální
- **Vzdělávací obsah**
 - společné diskuse, rozhovory, individuální a skupinová konverzace (vyprávění podle skutečnosti i obrazového materiálu)
 - komentování zážitků i aktivit
 - samostatný projev na určité téma
 - vyprávění toho, co dítě vidělo, slyšelo
 - prohlížení knih
 - hry a činnosti zaměřené k poznávání a rozlišování zvuků
- **Očekávané výstupy**
 - učit se nová slova a aktivně je používat
 - vést rozhovor, naslouchat druhým
 - formulovat otázky, odpovídat, slovně reagovat
 - sluchově rozlišovat začáteční a koncové slabiky a hlásky

Poznávací schopnosti a funkce, představivost a fantazie, myšlenkové operace

- **Cíl**
 - rozvoj, zpřesňování a kultivace smyslového vnímání
 - posilování přirozených poznávacích citů (zvědavosti, zájmu, radosti z objevování)
 - vytváření základů pro práci s informacemi
 - rozvoj tvořivosti (tvořivého myšlení, řešení problémů)
- **Vzdělávací obsah**
 - přímé pozorování přírodních jevů v okolí dítěte, rozhovor o výsledku pozorování
 - záměrné pozorování předmětů, určování i pojmenovávání jejich vlastností (velikost, barva, tvar, materiál, dotek, chuť, vůně, zvuky), jejich charakteristických znaků a funkcí
 - motivovaná manipulace s předměty, zkoumání jejich vlastností
 - konkrétní operace s materiálem (třídění, přiřazování, uspořádání, odhad, porovnávání apod.)
 - volné hry a experimenty s materiálem a předměty

- nejrůznější činnosti zaměřené na rozvoj vnímání, zrakové a sluchové paměti, koncentrace pozornosti
- hry podporující tvořivost
- činnosti zaměřené na vytváření pojmů a osvojování poznatků (práce s knihou, obrazovým materiálem, hledání odpovědí na otázky)
- činnosti zasvěcující dítě do časových pojmů a vztahů souvisejících s proměnami a vývojem přírody
- **Očekávané výstupy**
 - záměrně se soustředit na činnost a udržet pozornost
 - poznat a pojmenovat většinu toho, čím je dítě obklopeno
 - přemýšlet, vést jednoduché úvahy
 - vnímat, že je zajímavé dozvědět se nové věci
 - vědomě využívat všechny smysly, záměrně pozorovat, všimnout si (nového, změněného, chybějícího)
 - zaměřovat se na to, co je z poznávacího hlediska důležité (odhalovat podstatné znaky, podobu, rozdíl, charakteristické rysy jevů, souvislosti mezi nimi)
 - chápat elementární časové pojmy (teď, dnes, včera, zítra, ráno, večer, jaro, léto, podzim, zima, rok), částečně se orientovat v prostoru a čase
 - nalézat nová řešení

Schopnosti, city, vůle

- **Cíl**
 - poznávání sebe sama (uvědomění si sebe sama)
 - rozvoj poznatků, schopností a dovedností umožňujícího pocítit, získané dojmy a prožitky vyjádřit
 - rozvoj a kultivace mravního i estetického vnímání, cítění a prožívání
- **Vzdělávací obsah**
 - výlety do okolí, do přírody
 - činnosti přiměřené silám a schopnostem dítěte a úkoly s viditelným cílem a výsledkem, v nichž může být dítě úspěšné
 - estetické a tvůrčí aktivity
- **Očekávané výstupy**
 - prožívat radost ze zvládnutého a poznaného
 - vyvíjet úsilí, soustředit se na činnost a její dokončení
 - být citlivý ve vztahu k živým bytostem, k přírodě, k věcem
 - těšit se z hezkých a příjemných zážitků, z přírodních krás
 - zachycovat a vyjadřovat své prožitky
 - zaujímat vlastní názory a postoje
 - odmítnout se podílet na nedovolených či zakázaných činnostech

- zachycovat své prožitky výtvarně, slovně, pomocí pohybové a dramatické improvizace

Dítě a ten druhý

- **Cíl**
 - rozvoj interaktivních a komunikativních dovedností
 - rozvoj kooperativních dovedností
- **Vzdělávací obsah**
 - kooperativní činnosti ve dvojicích, ve skupinkách
 - četba, vyprávění příběhů s etickým obsahem a poučením
 - běžné verbální i neverbální komunikační aktivity dítěte s druhým dítětem i s dospělým
- **Očekávané výstupy**
 - přirozeně a bez zábrán komunikovat s druhým dítětem
 - obhajovat svůj postoj nebo názor, respektovat jiný postoj či názor, přijímat a uzavírat kompromisy
 - spolupracovat s ostatními
 - dodržovat dohodnutá pravidla vzájemného soužití a chování

Dítě a společnost

- **Cíl**
 - osvojení si základních poznatků o prostředí, v němž žije
 - vytváření základů aktivních postojů ke světu, k životu, pozitivního vztahu k přírodě a rozvoj dovednosti tyto postoje vyjadřovat
 - rozvoj schopnosti spolupracovat s ostatními lidmi, vnímat a přijímat základní hodnoty v lidské společnosti uznávané
- **Vzdělávací obsah**
 - různorodé společné hry a skupinové aktivity
 - tvůrčí činnosti podněcující tvořivost a nápaditost dítěte, estetické vnímání i vyjadřování a tříbení vkusu
 - běžné každodenní setkávání s pozitivními vzory vztahů a chování
 - hry a praktické činnosti uvádějící dítě do světa lidí a práce
- **Očekávané výstupy**
 - chovat se a jednat na základě vlastních pohnutek a zároveň s ohledem na druhé
 - vyjednávat s dětmi i dospělými ve svém okolí, domluvit se na společném řešení
 - utvořit si základní dětskou představu o společenských normách, co je v souladu s nimi a co proti nim
 - zachycovat skutečnosti ze svého okolí a vyjadřovat své představy pomocí výtvarných technik

Dítě a svět

● Cíl

- seznamování s místem a prostředím, ve kterém dítě žije, a vytváření pozitivního vztahu k němu
- vytváření elementárního povědomí o širším přírodním prostředí, o jeho rozmanitostech, vývoji a neustálých proměnách
- pochopení, že změny způsobené lidskou činností mohou prostředí chránit a zlepšovat, ale také poškozovat a ničit
- osvojení poznatků a dovedností potřebných k vykonávání jednoduchých činností v péči o okolí při spoluvytváření zdravého a bezpečného prostředí
- rozvoj úcty k životu ve všech jeho formách
- rozvoj schopnosti přizpůsobovat se podmínkám vnějšího prostředí i jeho změnám
- vytvoření povědomí o vlastní sounáležitosti s přírodou

● Vzdělávací obsah

- přirozené pozorování blízkého okolí a života v něm, okolní přírody, vycházky do okolí, výlety
 - poučení o možných nebezpečných situacích a dítěti dostupných způsobech, jak se chránit (požár, povodeň, nepříznivé přírodní a povětrnostní jevy)
 - přirozené i zprostředkované poznávání přírodního okolí, sledování rozmanitostí a změn v přírodě (přírodní jevy a děje, krajina a její ráz, podnebí, počasí, ovzduší, roční období)
 - využívání encyklopedií, obrazového materiálu
 - pozorování životních podmínek a stavu životního prostředí, poznávání ekosystémů (les, louka, rybník apod.)
 - smysluplné činnosti přispívající k péči o životní prostředí a okolní krajinu, pracovní činnosti, pěstitelské a chovatelské činnosti, činnosti zaměřené k péči o školní zahradu a okolí
 - práce s obrazovým materiálem, využívání encyklopedií
 - kognitivní činnosti (kladení otázek, hledání odpovědí, diskuse nad problémem, objevování
 - praktické činnosti, na jejichž základě se dítě seznamuje s různými přírodními i umělými látkami a materiály ve svém okolí a jejichž prostřednictvím získává zkušenosti s jejich vlastnostmi (praktické pokusy, zkoumání, manipulace s různými materiály a surovinami)
 - ekologicky motivované herní aktivity
- ### ● Očekávané výstupy
- orientovat se bezpečně ve známém prostředí
 - uvědomovat si nebezpečí, se kterým se můžeme ve svém okolí setkat

- mít povědomí o širším společenském, přírodním a kulturním prostředí i jeho dění v rozsahu praktických zkušeností
- všímat si změn a dění v nejbližším okolí
- vnímat, že svět má svůj řád, že je rozmanitý, pozoruhodný, nekonečně pestrý a různorodý
- mít povědomí o významu životního prostředí pro člověka, uvědomovat si, že způsob, jakým se dítě a ostatní v jeho okolí chovají, ovlivňuje zdraví i životní prostředí
- rozlišovat aktivity, které mohou zdraví okolního prostředí podporovat a které je mohou poškozovat, všímat si nepořádku a škod, upozornit na ně
- pomáhat pečovat o okolní prostředí (dbát o pořádek a čistotu, nakládat vhodným způsobem s odpady, starat se o rostliny, spoluvytvářet pohodu prostředí, chránit přírodu v okolí, živé tvory apod.)
- osvojení si poznatků a dovedností potřebných k vykonávání jednoduchých činností v péči o okolí
- rozvoj úcty k životu ve všech jeho formách
- rozvoj schopností přizpůsobovat se podmínkám vnějšího prostředí i jeho změnám
- vytvoření povědomí o vlastní sounáležitosti se světem, se živou a neživou přírodou

Rozvoj klíčových kompetencí dětí:

- Má elementární poznatky o světě lidí, kultury, přírody i techniky, který dítě obklopuje, o jeho rozmanitostech a proměnách; orientuje se v řádu a dění v prostředí, ve kterém žije (*kompetence k učení*)
- Uplatňuje získanou zkušenost v praktických situacích a v dalším učení (*kompetence k učení*)
- Průběžně rozšiřuje svou slovní zásobu a aktivně ji používá k dokonalejší komunikaci s okolím (*komunikativní kompetence*)
- Ve skupině se dokáže prosadit, ale i podřídit, při společných činnostech se domlouvá a spolupracuje, v běžných situacích uplatňuje základní společenské návyky a pravidla společenského styku; je schopné respektovat druhé, vyjednávat, přijímat a uzavírat kompromisy (*sociální a personální kompetence*)

3. Život jako dar

Dítě a jeho tělo

- **Cíl**
 - uvědomění si vlastního těla
 - rozvoj a užívání všech smyslů
 - osvojení si poznatků o těle a jeho zdraví, o pohybových činnostech a jejich kvalitě
 - rozvoj fyzické a psychické zdatnosti
 - zvládat základní pohybové dovednosti a prostorovou orientaci
 - napodobovat jednoduchý pohyb podle vzoru
- **Vzdělávací obsah**
 - činnosti zaměřené k poznávání lidského těla a jeho částí
 - zdravotně zaměřené činnosti
 - lokomoční pohybové činnosti
 - hudební a hudebně pohybové hry a činnosti
 - činnosti směřující k ochraně zdraví, vytváření zdravých životních návyků
 - činnosti relaxační a odpočinkové
- **Očekávané výstupy**
 - pojmenovat části těla a některé orgány, znát jejich funkce, mít povědomí o těle a jeho vývoji, zná základní pojmy užívané ve spojení se zdravím
 - ovládat koordinaci ruky a oka
 - vnímat a rozlišovat pomocí všech smyslů

Dítě a jeho psychika

Jazyk a řeč

- **Cíl**
 - rozvoj řečových schopností a jazykových dovedností receptivních i produktivních
 - rozvoj komunikativních dovedností
- **Vzdělávací obsah**
 - společné diskuse, rozhovory, individuální i skupinová konverzace podle obrazového materiálu
 - komentování zážitků a aktivit
 - samostatný slovní projev na určité téma
 - prohlížení knih, encyklopedií
- **Očekávané výstupy**
 - učit se nová slova a aktivně je používat
 - vést rozhovor, naslouchat druhým
 - formulovat otázky, odpovídat, slovně reagovat
 - sluchově rozlišovat začáteční a koncové slabiky a hlásky

Poznávací schopnosti a funkce, představivost, fantazie, myšlenkové operace

- **Cíl**

- vytváření základů pro práci s informacemi
- posilování přirozených poznávacích citů
- rozvoj, zpřesňování a kultivace smyslového vnímání, rozvoj pozornosti
- vytváření pozitivního vztahu k učení

- **Vzdělávací obsah**

- smyslové hry, činnosti zaměřené na rozvoj a cvičení postřehu, vnímání, zrakové a sluchové paměti, koncentrace pozornosti
- námětové hry a činnosti
- konkrétní operace s materiálem (třídění, přiřazování)
- činnosti zaměřené na chápání pojmů a osvojování si poznatků (odpovědi na otázky, práce s knihou, s obrazovým materiálem)
- činnosti zasvěcující dítě do vztahů souvisejících s běžnými proměnami a vývojem, přibližující dětem přirozené časové posloupnosti dějů

- **Očekávané výstupy**

- vědomě využívat všechny smysly, záměrně pozorovat, všímat si
- přemýšlet, vést jednoduché úvahy
- zaměřovat se na to, co je z poznávacího hlediska podstatné
- chápat základní číselné a matematické pojmy

Sebepojetí, město, vůle

- **Cíl**

- poznávání sebe sama, rozvoj pozitivních citů ve vztahu k sobě (uvědomění si vlastní identity)
- rozvoj poznatků, schopností a dovedností umožňující pocity, získané dojmy a prožitky vyjádřit

- **Vzdělávací obsah**

- činnosti zaměřené k poznávání různých lidských vlastností, záměrné pozorování, čím se mezi sebou lidé liší (fyzicky, psychicky, věkem, zeměpisným místem narození, jazykem), v čem si jsou podobní
- dramatické činnosti napodobující mimické vyjadřování nálad (úsměv, pláč, hněv...)
- činnosti vedoucí dítě k identifikaci sebe sama a k odlišení od ostatních
- činnosti přiměřené silám a schopnostem dítěte a úkoly s viditelným cílem a výsledkem, v němž může být dítě úspěšné

- **Očekávané výstupy**

- uvědomovat si svou samostatnost, zaujímat vlastní názory a postoje a vyjadřovat je
- uvědomovat si své možnosti a limity
- vyvíjet volní úsilí, soustředit se na činnost a dokončit ji

- přijímat pozitivní ocenění i svůj případný neúspěch a vyrovnat se s ním, učit se hodnotit svoje osobní pokroky

Dítě a ten druhý

- **Cíl**
 - rozvíjení kooperativních dovedností
 - seznamování s pravidly chování k druhému
 - vytváření prosociálních postojů (rozvoj tolerance, respektu atd.)
- **Vzdělávací obsah**
 - kooperativní činnosti ve dvojicích a skupinkách
 - aktivity podporující sblížení dětí
 - hry, přirozené i modelové situace, při nichž se dítě učí přijímat a respektovat druhého
 - aktivity podporující uvědomování si vztahů mezi lidmi (vztahy mezi pohlavími, úcta ke stáří)
- **Očekávané výstupy**
 - porozumět běžným projevům vyjádření emocí a nálad
 - chápat, že všichni lidé mají stejnou hodnotu, přestože je každý jiný
 - bránit se projevům násilí jiného dítěte, ubližování, ponižování
 - chovat se obezřetně při setkání s neznámými dětmi, staršími i dospělými jedinci, v případě potřeby požádat druhého o pomoc
 - vnímat, co druhý chce a potřebuje, chovat se citlivě a ohleduplně k slabšímu a postiženému

Dítě a společnost

- **Cíl**
 - vytváření povědomí o existenci ostatních národností
 - rozvoj schopností žít ve společenství jiných lidí
 - vytváření základů aktivních postojů ke světu, k životu, rozvoj dovedností umožňujících tyto vztahy a postoje vyjadřovat
- **Vzdělávací obsah**
 - přípravy a realizace společných zábav a slavností
 - hry zaměřené k poznávání a rozlišování různých společenských rolí
 - spoluvytváření přiměřeného množství jasných a smysluplných pravidel soužití ve třídě
- **Očekávané výstupy**
 - začlenit se do třídy a zařadit se mezi své vrstevníky, respektovat jejich rozdílné vlastnosti, schopnosti a dovednosti
 - chovat se zdvořile, přistupovat k druhým lidem, k dospělým i dětem, bez předsudků, s úctou k jejich osobě
 - porozumět běžným neverbálním projevům citových prožitků a nálad druhých

- uvědomovat si, že ne všichni lidé respektují pravidla chování, že se mohou chovat neočekávaně, proti pravidlům a tím ohrožovat bezpečí druhých

Dítě a svět

- **Cíl**
 - rozvoj úcty k životu ve všech jeho formách
 - vytvoření povědomí o vlastní sounáležitosti se světem, se živou a neživou přírodou, lidmi
- **Vzdělávací obsah**
 - práce s obrazovým materiálem, využívání encyklopedií a dalších médií
 - kognitivní činnosti (kladení otázek a hledání odpovědí, diskuse nad problémem, objevování)
- **Očekávané výstupy**
 - vyjadřovat se prostřednictvím hudebních a hudebně pohybových činností
 - zachycovat skutečnosti ze svého okolí a vyjadřovat své představy pomocí různých výtvarných dovedností a technik

Rozvoj klíčových kompetencí dětí

- klade otázky a hledá na ně odpovědi, aktivně si všímá, co se kolem něho děje; chce porozumět věcem, jevům a dějům, které kolem sebe vidí; poznává, že se může mnohému naučit, raduje se z toho, co samo dokázalo a zvládlo (kompetence k učení)
- dbá na osobní zdraví a bezpečí svoje i druhých, chová se odpovědně s ohledem na zdravé a bezpečné okolní prostředí (přírodní i společenské), (*činnostní a občanské kompetence*)
- komunikuje v běžných situacích bez zábran a ostychu s dětmi i s dospělými; chápe, že být komunikativní, vstřícné, iniciativní a aktivní je výhodou (*komunikativní kompetence*)

4. Země je pro každého

Dítě a jeho tělo

- **Cíl**
 - rozvoj a užívání smyslů
 - osvojení si věku přiměřených praktických dovedností
 - osvojení si poznatků a dovedností důležitých k podpoře osobní pohody i pohody prostředí
- **Vzdělávací obsah**
 - manipulační činnosti a jednoduché úkony s předměty, nástroji, materiálem; činnosti seznamující děti s věcmi, které je obklopují, a jejich praktickým používáním
 - činnosti zajišťující zdravou atmosféru a pohodu prostředí
- **Očekávané výstupy**
 - ovládat dechové svalstvo, sladit pohyb se zpěvem

- koordinovat lokomoci a další polohy a pohyby těla, sladit pohyb s rytmem a hudbou
- ovládat koordinaci ruky a oka, zvládat jemnou motoriku (zacházet s výtvarným materiálem např. s tužkami, barvami, nůžkami, papírem atd., zacházet s jednoduchými hudebními

Dítě a jeho psychika

Jazyk a řeč

- **Cíl**
 - rozvoj řečových schopností a jazykových dovedností receptivních (vnímání, naslouchání, porozumění), i produktivních (výslovnosti, vytváření pojmů, mluvního projevu, vyjadřování)
 - rozvoj komunikativních dovedností (verbálních) i (neverbálních) a kultivovaného projevu
 - rozvoj zájmu o psanou podobu jazyka i další
 - formy sdělení verbální i neverbální (výtvarné, hudební, pohybové, dramatické)
- **Vzdělávací obsah**
 - artikulační, řečové, sluchové a rytmické hry, vokální činnosti
 - komentování zážitků, aktivit
 - přednes, recitace, dramatizace, zpěv
- **Očekávané výstupy**
 - správně vyslovovat, ovládat dech, tempo i intonaci řeči
 - učit se z paměti jednoduché texty (reprodukovat říkanky, písničky, pohádky, zvládnout jednoduchou dramatickou úlohu apod.)

Poznávací schopnosti a funkce, představivost a fantazie, myšlenkové operace

- **Cíl**
 - rozvoj a kultivace smyslového vnímání
 - posilování přirozených poznávacích citů
- **Vzdělávací obsah**
 - hry nejrůznějšího zaměření podporující tvořivost, představivost a fantazii (výtvarné, hudební, taneční či dramatické aktivity)
 - činnosti zasvěcující dítě do časových pojmů a vztahů souvisejících s řádem, běžnými proměnami a vývojem a přibližující dítěti přirozené časové posloupnosti dějů, událostí
- **Očekávané výstupy**
 - vědomě používat všechny smysly
 - poznat a pojmenovat většinu toho, čím je obklopeno
 - vyjadřovat svou představivost a fantazii v tvořivých činnostech (výtvarných, hudebních, pohybových či dramatických) i ve slovních výpovědích k nim

Sebepojetí, město, vůle

- **Cíl**
 - poznávání sebe sama, rozvoj pozitivních citů ve vztahu k sobě (uvědomění si vlastní identity, osobní spokojenosti)
 - rozvoj schopnosti citové vztahy vytvářet, rozvíjet a plně prožívat
 - rozvoj poznatků, schopností a dovedností umožňující pocity, získané dojmy a prožitky vyjádřit
 - rozvoj a kultivace mravního a estetického vnímání, cítění a prožívání
- **Vzdělávací obsah**
 - činnosti zajišťující spokojenost, radost, činnosti vyvolávající veselí a pohodu
 - estetické a tvůrčí aktivity (slovesné, výtvarné, dramatické, literární, hudební, pohybové a další)
 - sledování pohádek a příběhů obohacující citový život dítěte
 - návštěvy dětských kulturních akcí
- **Očekávané výstupy**
 - přijímat pozitivní ocenění, učit se hodnotit svoje osobní pokroky
 - prožívat radost ze zvládnutého a poznaného
 - prožívat a dětským způsobem projevovat, co cítí (soucit, radost, náklonnost), snažit se ovládat splnění svých osobních přání, zklidnit se atd.
 - uvědomovat si příjemné a nepříjemné citové prožitky (lásku, soucítění, radost, spokojenost, strach, smutek apod.)
 - těšit se z hezkých a příjemných zážitků, z přírodních a kulturních krás i setkávání s uměním
 - zachycovat a vyjadřovat své osobní prožitky (slovně, výtvarně, pomocí hudby, hudebně pohybovou či dramatickou improvizací)

Dítě a ten druhý

- **Cíl**
 - seznamování s pravidly chování ve vztahu k druhému
 - posilování prosociálního chování ve vztahu k ostatním lidem (v rodině, v mateřské škole, v dětské herní skupině)
 - rozvoj interaktivních a komunikativních dovedností verbálních i neverbálních
- **Vzdělávací obsah**
 - dramatické činnosti, hudební a hudebně pohybové hry, výtvarné hry a etudy
 - společná setkávání, povídání, sdílení a aktivní naslouchání druhému
 - aktivity podporující sbližování dětí
 - aktivity podporující uvědomování si vztahů mezi lidmi (kamarádství, úcta ke stáří)
- **Očekávané výstupy**
 - porozumět běžným projevům vyjádření emocí a nálad
 - přirozeně a bez zábran komunikovat s druhým dítětem, navazovat a udržovat dětská přátelství

Dítě a společnost

- **Cíl**

- seznamování se světem lidí, kultury a umění, osvojení si základních poznatků o prostředí, v němž dítě žije
- vytváření povědomí o existenci ostatních kultur a národností
- vytvoření aktivních postojů ke světu, k životu, pozitivních vztahů ke kultuře a umění, rozvoj dovedností umožňujících tyto vztahy a postoje vyjadřovat a projevovat
- rozvoj společenského a estetického vkusu

- **Vzdělávací obsah**

- přípravy a realizace společných zábav a slavností (oslavy výročí, slavnosti v rámci zvyků a tradic, kulturní programy apod.)
- tvůrčí činnosti slovesné, literární, výtvarné či dramatické, výtvarné, hudební, hudebně pohybové, apod. podněcující tvořivost, nápaditost dítěte, estetické vnímání i vyjadřování a tříbení vkusu činnosti
- receptivní slovesné, literární, výtvarné či dramatické činnosti (poslech pohádek, příběhů, veršů, hudebních skladeb a písní, sledování dramatizací, divadelních scének)
- aktivity přibližující dítěti pravidla vzájemného styku (zdvořilost, ohleduplnost, tolerance, spolupráce mravní hodnoty (dobro, zlo, pravda, upřímnost, otevřenost apod.) v jednání lidí
- hry a praktické činnosti uvádějící dítě do světa lidí, jejich občanského života a práce (využívání praktických ukázek z okolí dítěte, tematické hry seznamující dítě s různými druhy řemesel a povolání, s různými pracovními činnostmi a pracovními předměty, praktická manipulace s některými nástroji atd.)
- aktivity přibližující dítěti svět kultury a umění a umožňující mu poznat rozmanitost kultur (výtvarné, hudební, dramatické činnosti, zábavy, účast na kulturních akcích, návštěvy výstav, využívání příležitostí seznamující dítě přirozeným způsobem s různými tradicemi a zvyky běžnými v jeho kulturním prostředí apod.)

- **Očekávané výstupy**

- chovat se zdvořile, přistupovat k druhým lidem, k dospělým i dětem, bez předsudků, s úctou k jejich osobě
- vnímat umělecké a kulturní podněty, pozorně poslouchat, sledovat se zájmem literární, dramatické či hudební představení a hodnotit svoje zážitky
- zachycovat skutečnosti ze svého okolí a vyjadřovat své představy pomocí různých výtvarných dovedností a technik (kreslit, používat barvy, modelovat, tvořit z papíru, tvořit a vyrábět z různých jiných materiálů, z přírodnin apod.)

- vyjadřovat se prostřednictvím hudebních a hudebně pohybových činností, zvládat základní hudební dovednosti vokální, instrumentální (zaspívat píseň, zacházet s jednoduchými, hudebními nástroji, sledovat a rozlišovat rytmus)

Dítě a svět

- **Cíl**

- seznamování s místem a prostředím, v němž dítě žije, a vytváření pozitivního vztahu k němu
- vytváření elementárního povědomí o širším přírodním a kulturním prostředí, o jejich rozmanitosti, vývoji a neustálých proměnách
- poznávání jiných kultur

- **Vzdělávací obsah**

- přirozené pozorování blízkého prostředí a života v něm, okolní přírody, kulturních objektů
- sledování událostí v obci, účast na akcích, které jsou pro dítě zajímavé
- přirozené i zprostředkované poznávání přírodního okolí, sledování rozmanitostí a změn v přírodě

- **Očekávané výstupy**

- mít povědomí o širším společenském, věcném, přírodním a kulturním prostředí, jeho dění v rozsahu praktických zkušeností a dostupných praktických ukázek v okolí dítěte
- porozumět, že změny jsou přirozené a samozřejmé (všechno kolem nás se mění, vyvíjí, pohybuje, a proměňuje) a že s těmito změnami je třeba v životě počítat, přizpůsobovat se běžně proměnlivým okolnostem doma i v mateřské škole)

Rozvoj klíčových kompetencí dětí:

- Má elementární poznatky o světě lidí, kultury, přírody i techniky, který dítě obklopuje, o jeho rozmanitostech a proměnách; orientuje se v řádu a dění v prostředí, ve kterém žije (kompetence k učení)
- Učí se s chutí, pokud se mu dostává uznání a ocenění (kompetence k učení)
- Je schopno chápat, že lidé se různí, a umí být tolerantní k jejich odlišnostem a jedinečným (sociální a personální kompetence)
- Ví, že lidé se dorozumívají i jinými jazyky a že je možno se jim učit; má vytvořeny elementární předpoklady k učení se cizímu jazyku (komunikační kompetence)
- Průběžně rozšiřuje svou slovní zásobu a aktivně ji používá k dokonalejší komunikaci s okolím (komunikační kompetence)
- Spolupodílí se na společných rozhodnutích; přijímá vyjasněné a zdůvodněné povinnosti; dodržuje dohodnutá a pochopená pravidla a přizpůsobuje se jim (sociální a personální kompetence)

- Ví, že není jedno, v jakém prostředí žije, uvědomuje si, že se svým chováním na něm podílí a že je může ovlivnit (činnostní a občanská kompetence)

5. Cestování časem

Dítě a jeho tělo

- **Cíl**
 - rozvoj pohybových schopností a zdokonalování dovedností v oblasti hrubé a jemné motoriky, ovládání pohybového aparátu a tělesných funkcí
 - rozvoj a užívání všech smyslů
 - osvojení si věku přiměřených praktických dovedností
- **Vzdělávací obsah**
 - manipulační činnosti a jednoduché úkony s předměty, pomůckami, nástroji, náčiním, materiálem, činnosti seznamující děti s věcmi, které je obklopují
 - smyslové a psychomotorické hry
 - konstruktivní a grafické činnosti
- **Očekávané výstupy**
 - vnímat a rozlišovat pomocí všech smyslů (sluchově rozlišovat zvuky, tóny, zrakově rozlišovat tvary předmětů a jiné specifické znaky, rozlišovat vůně, chutě, vnímat hmatem)
 - ovládat koordinaci ruky a oka (zacházet s drobnými pomůckami, s nástroji, náčiním a materiálem)

Dítě a jeho psychika

Jazyk a řeč

- **Cíl**
 - rozvoj řečových schopností a jazykových dovedností receptivních i produktivních
 - rozvoj komunikativních dovedností
- **Vzdělávací obsah**
 - společné diskuse, rozhovory, individuální a skupinová konverzace
 - samostatný slovní projev na určité téma
 - vyprávění toho, co dítě zhlédlo
 - prohlížení knih
- **Očekávané výstupy**
 - pojmenovat většinu toho, čím je obklopeno
 - vést rozhovor
 - vyjadřovat samostatně myšlenky, nápady, mínění, úsudky ve vhodně zformulovaných větách
 - formulovat otázky, odpovídat
 - učit se nová slova a aktivně je používat
 - projevovat zájem o knihy

Poznávací schopnosti a funkce, představivost a fantazie, myšlenkové operace

- **Cíl**

- rozvoj, zpřesňování a kultivace smyslového vnímání
- posilování přirozených poznávacích citů (zvědavosti, zájmu, radosti z objevování)
- vytváření základů pro práci s informacemi

- **Vzdělávací obsah**

- přímé pozorování přírodních, kulturních a technických objektů i jevů v okolí dítěte, rozhovor o výsledku pozorování
- záměrné pozorování běžných objektů a předmětů, určování a pojmenovávání jejich vlastností (velikost, barva, tvar, materiál, dotek, chuť, vůně, zvuky), jejich charakteristických znaků a funkcí
- motivovaná manipulace s předměty, zkoumání jejich vlastností
- konkrétní operace s materiálem (třídění, přiřazování, uspořádání, odhad, porovnávání apod.)
- volné experimenty s materiálem a předměty
- činnosti zaměřené na chápání pojmů a osvojování poznatků (vysvětlování, objasňování, odpovědi na otázky, práce s knihou a obrazovým materiálem apod.)
- činnosti zasvěcující dítě do časových pojmů a vztahů souvisejících s denním řádem, běžnými proměnami a vývojem a přibližujícím dítěti přirozené časové i logické posloupnosti dějů, příběhů, událostí apod.

- **Očekávané výstupy**

- vědomě využívat všechny smysly, záměrně pozorovat, všímat si
- záměrně se soustředit na činnost a udržet pozornost
- poznat a pojmenovat většinu toho, čím je dítě obklopeno
- přemýšlet, vést jednoduché úvahy a vyjádřit to, o čem dítě přemýšlí
- zaměřovat se na to, co je z poznávacího hlediska důležité (odhadovat podstatné znaky, vlastnosti předmětů, nacházet společné znaky, podobu, rozdíl, charakteristické rysy předmětů či jevů a vzájemné souvislosti mezi nimi)
- vnímat, že je zajímavé dozvědět se nové věci
- využívat zkušenosti z učení
- chápat prostorové pojmy (vpravo, vlevo, dole, nahoře, uprostřed, za, pod, nad, u, vedle, mezi apod.), elementární časové pojmy (teď, dnes, včera, zítra, ráno, večer, jaro, léto, podzim, zima, rok), orientovat se v prostoru, částečně se orientovat v čase

Sebepojetí, město a vůle

- **Cíl**

- rozvoj poznatků, schopností, dovedností umožňující vyjádřit pocity, získané dojmy, prožitky

- rozvoj a kultivace mravního a estetického vnímání
- **Vzdělávací obsah**
- výlety do okolí,
- činnosti zaměřené k poznávání různých lidských vlastností, záměrné pozorování, či se mezi sebou lidé liší (vlastnosti dané zeměpisným místem narození apod.), a v čem si jsou podobní
- činnosti vedoucí k identifikaci sebe sama a k odlišení od ostatních
- **Očekávané výstupy**
- zaujímat vlastní názory a postoje a vyjadřovat je
- prožívat radost z poznání
- vyvíjet volní úsilí, soustředit se na činnost a její dokončení
- být citlivé ve vztahu k živým bytostem, k přírodě i věcem
- těšit se z hezkých zážitků, z přírodních i kulturních krás i setkávání s uměním

Dítě a ten druhý

- **Cíl**
- vytváření prosociálního chování ve vztahu k ostatním lidem
- vytváření prosociálních postojů (rozvoj sociální citlivosti, tolerance, respektu, přizpůsobivosti apod.)
- **Vzdělávací obsah**
- aktivity podporující uvědomování si vztahů mezi lidmi
- hry, přirozené i modelové situace, při nichž se dítě učí přijímat a respektovat druhého
- **Očekávané výstupy**
- uvědomovat si svá práva ve vztahu k druhému, přiznávat stejná práva druhým a respektovat je
- chápat, že všichni lidé mají stejnou hodnotu, přestože je každý jiný (jinak vypadá apod.)

Dítě a společnost

- **Cíl**
- vytváření povědomí o existenci ostatních kultur a národností
- seznamování se světem lidí, kultury a umění, osvojení si základních poznatků o prostředí, v němž dítě žije
- **Vzdělávací obsah**
- aktivity přibližující dítěti svět kultury a umění a umožňující mu poznat rozmanitost kultur
- **Očekávané výstupy**
- chovat se zdvořile, přistupovat k druhým lidem, k dospělým i dětem bez předsudků, s úctou k jejich osobě, vážit si jejich práce a úsilí

Dítě a svět

- **Cíl**

- seznamování s místem a prostředím, ve kterém dítě žije
- vytváření elementárního povědomí o širším přírodním, kulturním i technickém prostředí, o jejich rozmanitosti, vývoji a neustálých proměnách
- rozvoj úcty k životu ve všech jeho formách
- vytvoření povědomí o vlastní sounáležitosti se světem, se živou a neživou přírodou, lidmi, společnostmi, planetou Zemí

- **Vzdělávací obsah**

- pozorování blízkého prostředí a života v něm, okolní přírody, kulturních i technických objektů, vycházky do okolí, výlety přirozené i zprostředkované poznávání přírodního okolí, sledování rozmanitostí a změn v přírodě (živá a neživá příroda, přírodní jevy a děje, rostliny, živočichové, krajina a její ráz, podnebí, počasí, ovzduší, roční období)
- kognitivní činnosti (kladení otázek a hledání odpovědí, objevování)
- praktické činnosti, na jejichž základě se dítě seznamuje s různými přírodními látkami a materiály ve svém okolí a jejichž prostřednictvím získává zkušenosti s jejich vlastnostmi (praktické pokusy, zkoumání, manipulace s různými materiály a surovinami)
- pozorování životních podmínek a stavu životního prostředí, poznávání ekosystémů
- ekologicky motivované herní aktivity

- **Očekávané výstupy**

- mít povědomí o širším společenském, věcném, přírodním, kulturním i technickém prostředí i jeho dění v rozsahu praktických zkušeností
- všimnout si, že svět má svůj řád, že je rozmanitý a pozoruhodný, nekonečně pestrý a různorodý – jak svět přírody, tak i svět lidí (mít elementární povědomí o existenci různých národů a kultur, různých zemích, o planetě Zemi, vesmíru apod.)

Rozvoj klíčových kompetencí dětí:

- Má elementární poznatky o světě lidí, kultury, přírody i techniky, který dítě obklopuje, o jeho rozmanitostech a proměnách; orientuje se v řádu a dění v prostředí, ve kterém žije (kompetence k učení)
- Dokáže se ve skupině prosadit, ale i podřídí, při společných činnostech se domlouvá a spolupracuje; v běžných situacích uplatňuje základní společenské návyky a pravidla společenského styku; je schopné respektovat druhé, vyjednávat, přijímat a uzavírat kompromisy (*sociální a personální kompetence*)

- Užívá při řešení myšlenkových i praktických problémů logických, matematických i empirických postupů; pochopí jednoduché algoritmy řešení různých úloh a situací a využívá je v dalších situacích (*kompetence k řešení problémů*)
- Má smysl pro povinnost ve hře, práci i učení; k úkolům a povinnostem přistupuje zodpovědně; váží si práce i úsilí druhých (*činnostní a občanské kompetence*)
- Má základní dětskou představu o tom, co je v souladu se základními lidskými hodnotami a normami i co je s nimi v rozporu, a snaží se podle toho chovat (*činnostní a občanské kompetence*)

Témata týdenních plánů se mohou měnit na základě zájmu dětí, počasí apod.

5. Metody a formy práce

Vzdělávání je vázáno k individuálně různým potřebám a možnostem jednotlivých dětí, včetně vzdělávacích potřeb specifických.

Používané **metody** práce v naší mateřské škole jsou v souladu s prvky montessori pedagogiky

1. **Prožitkové a kooperativní učení hrou** (podněcování radosti z učení, zvědavosti, potřeby objevovat)
2. **Situační učení** (seznámení dítěte se světem, možnost vyzkoušet a osvojit si praktické dovednosti)
3. **Spontánní sociální učení** (poskytování vzorů chování a postojů)

Používané formy práce:

Aktivity spontánní a řízené jsou vzájemně provázané a vyvážené.

Vzdělávací nabídky jsou založeny na individuální volbě dítěte a jeho aktivní účasti. Pedagog je pouze průvodcem na cestě za poznáním dítěte, probouzí v něm zájem a chuť dívat se kolem sebe, naslouchat a objevovat.

6. Evaluace předškolního vzdělávání

Evaluace je proces průběžného vyhodnocování vzdělávacích oblastí, situací a podmínek vzdělávání, realizovaný uvnitř naší mateřské školy. Na základě zjištěných poznatků navrhujeme a provádíme úpravy.

Cílem evaluace je zjistit, zda škola plní své úkoly a funkce podle vzdělávacího programu školy, respektive podle RVP PV. Nejdůležitějším kritériem je to, že se děti cítí ve škole bezpečně a šťastně, že jsou jejich rodiče s fungováním školy spokojeni a že pedagogičtí pracovníci školy mají radost ze své práce.

V zařízeních nebo třídách pracujících podle metody M. Montessori je každodenní pozorování dětí a jejich činností nezbytnou a neoddělitelnou součástí programu. Tato systematická pozorování učitelkám umožňují zjištění aktuálního zájmu jednotlivých dětí a jejich předpokladů pro další rozvoj jejich individuálních schopností a dovedností.

ŠVP PV, které pedagogové zpracovali společně, je v souladu s požadavky RVP PV. Pedagogové pravidelně sledují průběh vzdělávání a hodnotí podmínky i výsledky (evaluace tematických celků – vždy po skončení, evaluace školního roku – jednou za rok diagnostika dítěte průběžně celý rok).

Pedagogové analyzují věkové a individuální potřeby dětí, zajišťují profesionální péči o dítě, jejich výchovu i vzdělání. Využívají oborových metodik a uplatňují didaktické prvky odpovídající věku a individualitě dítěte. Pedagogové dostatečně stimulují a podporují rozvoj jazyka a řeči dětí. Specializované služby jsou zajišťovány s příslušnými odborníky.